

Marian Paździor

Konferencja konserwatorska w Warszawie

Ochrona Zabytków 35/3-4 (138-139), 249

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

obchodzenie go prowadzić może na ma-
nowce. Potrzebna jest specjalna sesja
poświęcona miejscu rekonstrukcji w
praktyce i teorii konserwatorskiej, aby
jasno zdefiniować w tej mierze konser-
watorskie pryncypia.

Często podnoszone niedostatki działal-
ności konserwatorskiej wynikają w du-
żej mierze, zdaniem dyskusantów, z braku
koordynacji, wypracowanej jasnej
koncepcji i strategii konserwatorskiej.
Pewne nadzieje wiążemy z powstałym
w pierwszym dniu konferencji Stowa-
rzyszeniem Konserwatorów Zabytków.

Nic jest ono w stanie i nie powinno
wyřęcać organów administracji pań-
stwowej powołanych w tym celu, po-
winno jednak stworzyć płaszczyznę wy-
miany poglądów i prezentować poglądy
środowiska będąc, zgodnie ze statutem,
jego reprezentacją. Może Stowarzysze-
niu uda się wreszcie doprowadzić do
realizacji wysuwanego od dziesiątków
lat postulatu przyswojenia polskim kon-
serwatorom ważniejszych pozycji fa-
chowej literatury zagranicznej.
Trzydniowe obrady pozwalają sformu-
łować kilka ocen natury ogólnej. Otóż

zarówno tezy referatów, jak i głęboko
zaangażowane głosy dyskusantów doty-
czyły podstawowego dylematu naszego
zawodu — jak wykorzystać istniejące
warunki dla dalszego ulepszenia pracy.
Choć nie zabrakło ostrych ocen, obcy
był uczestnikom werbalizm jałowych
dyskusji „rozliczeniowych”. Głównym
problemem była integracja środowiska
i próba odpowiedzi na pytanie — w ja-
ki sposób lepiej konserwować narodo-
we dobra kultury.

Lech Krzyżanowski

KONFERENCJA KONSERWATORSKA W WARSZAWIE

Z inicjatywy Zarządu Muzeów i Ochro-
ny Zabytków 16 kwietnia 1982 r. zwo-
łana została konferencja konserwator-
ska. Głównym tematem spotkania było
omówienie działalności wojewódzkich
konserwatorów zabytków i służby mu-
zealnej w aspekcie wymogów wprowa-
dzonej w życie reformy gospodarczej.
Generalny Konserwator Zabytków za-
prosił na konferencję wojewódzkich
konserwatorów zabytków, przedstawicieli
działów finansowych ważniejszych
muzeów oraz Zarządu PP Pracownice
Konserwacji Zabytków. A oto najważ-
niejsze problemy, które poruszano:

— **Sprawa prowadzenia inwestycji przez
wojewódzkich konserwatorów zabytków.**
Jako postulat wysunięto koniecz-
ność uwolnienia konserwatorów od tych
zadań i powierzenie ich wojewódzkim
Dyrekcjom Rozbudowy Miast i Osiedli,
gdzie należałoby utworzyć specjalistycz-
ną komórki d/s inwestowania w zakre-
sie ochrony zabytków. Natomiast kon-
serwator winien działać jedynie z pozy-
cji władzy administracyjnej wydającej
nakazy i zakazy, nadzorując ich wyko-
nanie, wraz z możliwością bezwzględ-
nego stosowania odpowiednich sankcji.
Wnioskowano, aby przy przejściu spraw
inwestycji przez WDRMiO prowadzić
prace zgodnie z pokryciem finansowym,
a w razie braku funduszy prace przery-
wać.

— **Użytkowanie obiektów zabytkowych.**
Zgłoszono postulat aby wojewódzki

konserwator zabytków mógł przekazy-
wać środki właścicielom zabytkowych
budowli, o ile będzie taka potrzeba na
podstawie zwiększonych uprawnień dla
udzielenia dotacji większych niż to
przewiduje Uchwała nr 179 Rady Mi-
nistrów.

— **Inspektorzy nadzoru.** Wysunięto po-
stulat unormowania zasad ich wynagra-
dzania. Inspektorzy z wyższymi kwali-
fikacjami, koniecznymi przy ochronie
zabytków, winni być lepiej opłacani. To
samo dotyczy inspektorów ds. zabytków
ruchomych, o których — jak wiemy —
praktycznie jest bardzo trudno.

— **Plany gospodarcze.** Podkreślono aby
w planach centralnych, resortowych i te-
renowych, w dziale remontów kapital-
nych, znalazła stałe miejsce ochrona
zabytków. Remonty objęte są prawem
budowlanym i wojewódzki konserwator
zabytków nie ma obowiązku jego
egzekwowania. Należy wystąpić do
władz aby przedsięwzięcia, w których
skład majątku trwałego wchodzi obiek-
ty zabytkowe, ponosiły skutki finansowe
wynikające z utrzymywania obiektów
w należytych stanie (wg przepisów *Usta-
wy o ochronie dóbr kultury i o muzeach*
z dn. 15.II.1962 r.). W takich przypad-
kach należy stosować ulgi podatkowe,
udzielać niskoprocentowych lub bez-
procentowych pożyczek, po zaopinio-
waniu wniosków przez wojewódzkich
konserwatorów zabytków.

— **Status wojewódzkich konserwatorów**

zabytków. W obecnej sytuacji, podle-
gają urzędowi wojewódzkiemu i chcąc
dobrze wykonywać swą pracę niejedno-
krotnie działają przeciw urzędowi, co
wydaje się być paradoksalne. Stąd na-
leży zmienić ich status, aby mogli podle-
gać bezpośrednio Generalnemu Kon-
serwatorowi Zabytków. Ponadto stwier-
dzono, że należy upowszechnić przekonanie,
iż wojewódzki konserwator za-
bytków nie odpowiada za stan zabytków
w kraju. Odpowiedzialni są za to —
właściciele i użytkownicy zabytko-
wych obiektów.

— **Zezwolenia na prowadzenie prac
konserwatorskich.** Wysunięto wniosek,
aby pismo w sprawie spełnienia ko-
nicznych warunków przy wydawaniu
takich zezwoleń, było przekazane wo-
jewódzkim konserwatorom, przez Gene-
ralnego Konserwatora Zabytków.

— **Wykonawcy robót konserwatorskich.**
Stwierdzono, że w obecnej sytuacji wo-
jewódzki konserwator zabytków ma
wolną rękę w doborze wykonawców.
Musi on kierować się limitami finanso-
wymi stąd dobiera takich wykonawców
prac konserwatorskich, którzy wykona-
ją je tanio dając jednocześnie gwarancję
dobrej jakości robót.

Marian Paździór

MODERNIZACJA I REWALORYZACJA ZESPOŁÓW STAREJ ZABUDOWY W MIASTACH

— NARADA KONSULTACYJNA W WARSZAWIE

Z inicjatywy Zarządu Muzeów i Ochro-
ny Zabytków Ministerstwa Kultury i
Sztuki w dniu 18 czerwca 1982 r., w
siedzibie resortu Administracji, Gospo-
darki Terenowej i Ochrony Środowiska
w Warszawie, odbyła się narada konsultacyjna
służb ochrony zabytków, plano-
wania przestrzennego oraz gospodar-
ki komunalnej i mieszkaniowej poświę-
cona modernizacji i rewaloryzacji ze-
społów starej zabudowy w miastach.
Przewodniczył jej architekt Czesław Ko-
tela, podsekretarz stanu w Ministerstwie
Administracji, Gospodarki Terenowej
i Ochrony Środowiska.

Celem pierwszego tego typu spotkania
było sprecyzowanie — w oparciu o do-
świadczenia wybranych, najbardziej
aktywnych ośrodków — zasad współ-
pracy i koordynacji działań w woje-
wództwach, dotyczących modernizacji
i rewaloryzacji ze szczególnym uwzględ-
nieniem procesów realizacyjnych (pro-
blemy organizacyjne, formalnoprawne,
wykonawstwo itp.) w warunkach gospo-
darczych obecnego 5-lecia. W naradzie
wzięli udział główni architekci woje-
wództw, wojewódzcy konserwatorzy za-
bytków i przedstawiciele wydziałów od-
powiedzialnych za gospodarkę mieszka-

niową — z Warszawy, Jeleniej Góry,
Krakowa, Lublina, Łodzi, Płocka, Po-
znania, Torunia i Zamościa.
Dyskutowane obecnie założenia progra-
mowe budownictwa mieszkaniowego do
1990 r., przewidują modernizację istnie-
jących zasobów mieszkaniowych, jako
jednego z ważnych sposobów polepsza-
nia warunków w tym zakresie. Dawna
zabudowa w dużym stopniu ma warto-
ści zabytkowe i jej rewaloryzacja winna
być traktowana priorytetowo. Właśnie
powstrzymanie procesu dekapitalizacji
starych zasobów mieszkaniowych, w
tym zabytkowych, znalazło odbicie w